

7 POMYSŁÓW NA ZABAWY WSPOMAGAJĄCE ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH DZIECKA

1. Zagadki słownikowe, gra w *Kalambury*

Dzieci uwielbiają zabawę w odgadywanie. Zagadki trenują kreatywność, pobudzają wyobraźnię, ćwiczą koncentrację uwagi oraz zdolność logicznego myślenia opartego na skojarzeniach. Dzieciom młodszym zaleca się zagadki krótkie, uwzględniające najbardziej charakterystyczne cechy dla danego pojęcia, podawane w formie „opowiadanej”. Dzieciom starszym natomiast można już proponować zagadki czytane, dłuższe i bardziej szczegółowe pod względem treści. Zagadki dostępne są najczęściej w formie kart wzbogacanych nieraz materiałem ilustrowanym. Zabawa możliwa jest jednak również bez zakupionych pomocy – wystarczy rozejrzeć się wokół siebie, uruchomić własną pomysłowość i można rozpocząć zabawę w odgadywanie. Walorem gry mogą być żetony, które dziecko zdobywa wraz z każdą poprawną odpowiedzią. Innym wariantem tejże zabawy są *Kalambury* uwzględniające możliwość pokazywania bądź rysowania. W trakcie gry trenuje się umiejętności kategoryzowania pojęć oraz rozwija się wrażliwość na mimikę i gesty drugiej osoby.

2. Kości z piktogramami

Ważną umiejętnością językową jest zdolność opowiadania. Pomocny w trenowaniu może być zestaw kości do gry, na których znajdują się proste obrazki przedstawiające przedmiot, miejsce, czynność itp. Zabawa polega na wyrzuceniu kilku kostek, a następnie ułożeniu z nich historyjki. Dzieciom młodszym proponuje się układanie opowiadania z 3-4 kości, starszakom natomiast można zwiększać ilość w zależności od ich chęci i możliwości.

3. Gra w skojarzenia

Zadanie polega na poszukiwaniu słów, które tematycznie kojarzą się z danym terminem. Zabawa trenuje umiejętność posługiwania się określeniami, a więc wzbogaca słownictwo w zakresie przymiotnika i przysłówka.

4. Dokończ zdanie, dokończ historię

Zabawa nie wymaga żadnych materiałów i można ją stosować np. podczas wycieczek rodzinnych, pikników. Inspiracją do pomysłów na rozpoczynanie zdania lub historii może być otaczająca przestrzeń, towarzyszący przedmiot, element ubioru, stan samopoczucia, sympatia i antypatia do różnych obiektów, ulubione bajki itp. Zabawę z reguły rozpoczyna dorosły i na ten wzór dziecko może kontynuować zaproponowaną aktywność.

5. Zabawa w teatrzyk

Pomocne mogą tu być paluszkowe pacynki, które z pewnością uatrakcyjnią czynność i zachęcą dzieci do udziału. Ważną zaletą tejże zabawy jest ćwiczenie umiejętności dialogowych. Aktywność jest szczególnie polecana w sytuacji, gdy dziecko cechuje większa nieśmiałość i przez to tendencja do wycofania w sytuacjach społecznych. Za pośrednictwem paluszkowego teatrzyku można trenować utarte dialogi, które wypowiada się w konkretnych miejscach i sytuacjach.

6. Bystre oczko

Do przeprowadzenia zabawy potrzebna będzie plansza wypełniona ilustracjami. Zadaniem gracza jest odnalezienie konkretnego obrazka, którego może szukać w oparciu o drugi identyczny obrazek, jego fragment, cień bądź zagadkę słowną. Zabawę można rozwijać, np. poprosić, aby dziecko dokonało opisu ilustracji, podało kilka skojarzeń, spróbowało ułożyć krótką historyjkę w związku z kilkoma ułożonymi obok siebie obrazkami.

7. Zabawy językowe z limitem czasu, np. Gorący ziemniak, Tempo, 5 sekund

Powyższe przykłady gier wymagają udziału przynajmniej dwóch graczy, ćwiczą umiejętność rywalizacji oraz pracy pod presją ograniczenia czasowego. Główne założenie gier związane jest z podawaniem poprawnych odpowiedzi w ustalonym czasie odmierzonym dołączoną do zestawu klepsydrą. Zabawa uczy szybkości myślenia, rozwija słownictwo, trenuje umiejętności komunikacyjne w grupie.

Hanna Szykowska-Tkaczyk